

BOGANMELDELSER

THV. AARUM: *Læren om Samfundets Økonomi II, Praktisk Social-økonomik (Næringspolitik og Socialpolitik)* utgit av Oskar Jæger og Ingvar Wederwang. Olaf Norlis Forlag, Oslo, 1928.

I Forordet til denne Bogs første teoretiske Del, som udkom i Foraaret 1924, udtalte Prof. Aarum, at denne „saa snart som muligt“ vilde blive efterfulgt af et andet Bind indeholdende „den praktiske Økonomik (Nærings- og Socialpolitik)“. Han gik da ogsaa allerede i Efteraarssemestret 1924 i Gang med at holde Forelæsninger over den økonomiske Politik og bragte disse til Afslutning i det følgende Foraar, men den endelige Udarbejdelse i trykfærdig Form af sine Manuskripter og Optegnelser til disse Forelæsninger naaede han ikke til Ende med. Sine sidste Kræfter opbød han i Efteraaret i et ivrigt Arbejde som Medlem af den norske Valutakommission, indtil den Sygdom, der i Juli 1926 afsluttede hans arbejdsomme Liv, til sidst tvang ham til Sengs. Det tilfaldt da de nuværende Professorer i Nationaløkonomi i Oslo — Oskar Jæger og Ingvar Wederwang — paa hans efterladtes Opfordring at fuldføre hans Læresystem, og det bør straks siges, at det er et smukt Æresminde, de derigennem har sat deres afdøde Kollega.

Det siger sig selv, at de Vanskeligheder, der altid er forbundet med at skulle bearbejde og udfylde en anden Forfatters Manuskript og Optegnelser, i det foreliggende Tilfælde har været særlig store, fordi det drejede sig om en Fremstilling af Emner, hvor den rent personlige Opfattelse spiller saa stor en Rolle. De to Udgivere har imidlertid forstaaet at overvinde disse Vanskeligheder paa en Maade, der danner et værdigt Sidestykke til den sjældne Pietet, hvormed Aarum selv i sin Tid varetog Udgivelsen af anden Udgave af Aschehougs store Værk. Selv om enkelte helt nye Afsnit er tilføjet og andre har maattet arbejdes fuldstændig om, fordi der kun fore-

BOGANMELDELSER

THV. AARUM: *Læren om Samfundets Økonomi II, Praktisk Social-økonomik (Næringspolitik og Socialpolitik)* utgit av Oskar Jæger og Ingvar Wederwang. Olaf Norlis Forlag, Oslo, 1928.

I Forordet til denne Bogs første teoretiske Del, som udkom i Foraaret 1924, udtalte Prof. Aarum, at denne „saa snart som muligt“ vilde blive efterfulgt af et andet Bind indeholdende „den praktiske Økonomik (Nærings- og Socialpolitik)“. Han gik da ogsaa allerede i Efteraarssemestret 1924 i Gang med at holde Forelæsninger over den økonomiske Politik og bragte disse til Afslutning i det følgende Foraar, men den endelige Udarbejdelse i trykfærdig Form af sine Manuskripter og Optegnelser til disse Forelæsninger naaede han ikke til Ende med. Sine sidste Kræfter opbød han i Efteraaret i et ivrigt Arbejde som Medlem af den norske Valutakommission, indtil den Sygdom, der i Juli 1926 afsluttede hans arbejdssomme Liv, til sidst tvang ham til Sengs. Det tilfaldt da de nuværende Professorer i Nationaløkonomi i Oslo — Oskar Jæger og Ingvar Wederwang — paa hans efterladtes Opfordring at fuldføre hans Læresystem, og det bør straks siges, at det er et smukt Æresminde, de derigennem har sat deres afdøde Kollega.

Det siger sig selv, at de Vanskeligheder, der altid er forbundet med at skulle bearbejde og udfylde en anden Forfatters Manuskript og Optegnelser, i det foreliggende Tilfælde har været særlig store, fordi det drejede sig om en Fremstilling af Emner, hvor den rent personlige Opfattelse spiller saa stor en Rolle. De to Udgivere har imidlertid forstaaet at overvinde disse Vanskeligheder paa en Maade, der danner et værdigt Sidestykke til den sjældne Pietet, hvormed Aarum selv i sin Tid varetog Udgivelsen af anden Udgave af Aschehougs store Værk. Selv om enkelte helt nye Afsnit er tilføjet og andre har maattet arbejdes fuldstændig om, fordi der kun fore-

laa løse Udkast og Notater, har Udgiverne holdt sig strengt indenfor den af Aarum optrukne Ramme, og de har omhyggeligt afholdt sig fra at foretage nogen Forandring i de hævdede Synsmaader, selv hvor de maatte have en anden Opfattelse end Aarum.

Det vilde føre for langt her at komme ind paa en Om- tale eller Vurdering af de enkelte Dele af et saa vidt spæn- dende Arbejde som det foreliggende. Efter at have defineret den økonomiske Politik som den systematiske og videnskabe- lig begrundede Sammenfatning af de Grundsætninger, hvor- efter den økonomiske Virksomhed i Samfundet bør indrettes, for at Samfundets Velfærd bedst mulig skal kunne fremmes, og Paavisningen af, hvilke Midler der er bedst skikket til Fremme af dette Formaal, giver Bogens første Afsnit en Ud- redning af de almindelige Forudsætninger for den økonomiske Politik og dennes almindelige Grundsætninger. Her behandles Individets Stilling i økonomisk Henseende i Forhold til Sam- fund og Stat, Ejendomsretten og den økonomiske Handle- frihed, Statens økonomiske Opvave m. v. I de senere Afsnit gennemgaas derefter den „specielle Næringspolitik“ — Land- brugs-, Industri-, Handels-, Bank-, Børs-, Forsikrings- og Trafik- politik — og til sidst Socialpolitikken. Overfor Spørgsmaalet om det offentliges Indgriben i det økonomiske Liv indtager Forf. et forsigtigt Mellemandpunkt, lige langt fra gammeldags Liberalisme og yderliggaaende Krav paa autoritativ Regulering, og Bogen udmærker sig i det hele taget mindre ved Forf.s Originalitet eller særprægede Holdning overfor specielle Pro- blemer end ved hans Evne til klar og overskuelig Fremstilling. Ikke mindst for de statsvidenskabelige Studerende i de nor- diske Lande vil det kunne være en Støtte at have en saadan å jourført Oversigt i overkommeligt Format af Politikens bro- gede Stofrigdom, men ogsaa videre Kæse vil her kunne finde nyttig Oplysning om det økonomiske Samfunds faktiske Ind- retning.

Carl Iversen.

KNUT WICKSELL: *Föreläsningar i Nationalekonomi*; teoretisk Nationalekonomi, Häft 1., 3. Upplagan, C. W. K. Gleerups Förlag, Lund, 1928.

Et stort Savn er afhjulpet ved Udsendelsen af dette nye Oplag af Wicksell's „Föreläsningar“, vel nok den nordiske nationalekonomiske Literaturs betydeligste enkelte Værk, som nu snart i mange Aar har været udsolgt og efterhaanden næsten ikke mere var til at opdrive. Ikke mindst de yngre Dyrkere